

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Katedra slavistiky

Ozbrojené síly Ruské federace

Bakalářská práce

Vypracovala: Monika Mikešová

Vedoucí práce: PhDr. Milena Machalová

2012

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité
prameny.

V Jihlavě, 10. 12. 2012

podpis

Děkuji PhDr. Mileně Machalové za konzultace, rady a připomínky, které mi během psaní bakalářské práce poskytla.

Také bych na tomto místě chtěla vyjádřit poděkování svému příteli nrtm. Miroslavu Kubínovi za jeho cenné rady a podporu.

Obsah

1.	Úvod	5
2.	Rusko a jeho armáda od konce 20. století	7
2.1.	Pád SSSR	7
2.2.	Vznik Ruské federace a její vývoj do konce 20. století.....	10
2.3.	Armádní krize.....	11
3.	Vojenská politika	13
3.1.	Zahraniční a bezpečnostní politika RF	13
3.2.	Potencionální bezpečnostní rizika a hrozby.....	16
3.3.	Branná povinnost.....	18
4.	Ozbrojené síly RF	20
4.1.	Základní funkce Ozbrojených sil RF	20
4.2.	Struktura Ozbrojených sil RF	22
4.3.	Vojenské hodnosti	26
4.4.	Technika a výzbroj	29
4.5.	Reformy Ozbrojených sil RF	36
5.	Závěr.....	38
6.	Резюме	40
7.	Seznam použité literatury a zdrojů.....	46
8.	Přílohy	48

1. Úvod

Při pohledu do minulosti zjistíme, že už v dávných dobách bylo pro každé společenství velmi důležité disponovat vojenskou silou. Hlavní prioritou bylo prosazování vlastních zájmů, obrana území a ochrana obyvatel. V případě neshod docházelo k ozbrojeným konfliktům. Těmto konfliktům lidé nikdy nedokázali zcela zabránit, vždy byly neodmyslitelnou součástí naší historie. A můžeme se s jistotou domnívat, že budou také součástí naší budoucnosti. Je zřejmé, nakolik je pro každý stát důležité mít moderní a výkonnou armádu, která bude schopna efektivně plnit své úkoly.

Je nesporné, že Rusko je jednou z velmocí, která má v mezinárodním měřítku značný vliv. Armáda v této zemi vždy zaujímal významné postavení. Budila respekt jak doma, tak i v zahraničí. A stejně jako Ruská federace, tak i její armáda má značný globální potenciál, proto je na ni zaměřena velká pozornost.

Ve své práci bych chtěla zachytit nejdůležitější okamžiky ve vývoji ruských ozbrojených sil, přiblížit změny, které proběhly od rozpadu Sovětského svazu, a hlavně se zaměřit na to, jak vypadají ozbrojené síly RF v současnosti. Práci jsem rozdělila na tři základní kapitoly.

První významnou problematikou, kterou se budu zabývat v úvodní kapitole, je pád Sovětského svazu. Tato událost odstartovala mnoho změn, které se nevyhnuly ani armádě. Od vzniku Ruské federace ozbrojené síly prošly obtížnou, ale nutnou cestou velkých přeměn, které jim daly současnou podobu. A právě tento nelehký vývoj bude tématem mého zkoumání.

Druhá kapitola bude pojednávat o vojenské politice, do které můžeme zahrnout zahraniční a bezpečnostní politiku Ruské federace. Členství v mezinárodních organizacích umožňuje Ruské federaci prosazovat národní zájmy, podílet se na řešení mezinárodních otázek, utvářet globální bezpečnostní prostředí a účastnit se procesů v krizových oblastech. Dále budu zkoumat hrozby a rizika, která by mohla ruský stát vystavit nebezpečí. Pro každou armádu je důležité dokázat definovat potencionální hrozby. Pojmenování možných bezpečnostních rizik, která by mohla ohrozit stát, umožní armádě lépe se připravit na případné konflikty. V této kapitole se také budu věnovat branné povinnosti.

V poslední části svojí práce se budu soustředit přímo na charakteristiku ozbrojených sil. Zaměřím se na základní funkci ozbrojených sil a na úkoly, které vyplývají z mezinárodních smluvních závazků. Dále se budu zabývat strukturou ruské

armády a v neposlední řadě tím, jakých hodností mohou ruští vojáci dosáhnout a jakou využívá ruská armáda techniku a výzbroj.

O ozbrojených silách Ruské federace by se dalo napsat mnoho. Problematika spojená s jejich činností je velice obsáhlá, proto cílem této práce není zabývat se podrobně všemi oblastmi, ale podat základní ucelený přehled, který by mohl pomoci při prohlubování našich znalostí o této největší zemi světa.

2. Rusko a jeho armáda od konce 20. století

2.1. Pád SSSR

Na konci 80. let byl SSSR největším státem na světě. Žilo v něm 300 mil. obyvatel, 100 národností a etnik. Sovětský svaz byl federací sovětských socialistických republik. Tato země byla velmi složitým útvarem, proto nebylo jednoduché ji ovládat.¹

V 80. letech se Sovětský svaz nacházel ve složité situaci. Musel čelit hospodářské krizi, objevovaly se politické a sociální problémy. Rozdílné názory, stále větší rozpory a konflikty tento stav nadále zhoršovaly. Od roku 1985 stál v čele státu Michail Gorbačov, který se snažil pomocí reforem zvýšit životní úroveň. Věděl, že je nutné provést změny v ekonomice. Zahájil tzv. perestrojku neboli přestavbu, což byl pokus o demokratizaci, o ekonomické reformy a o politiku glasnosti.²

Pomocí glasnosti neboli otevřenosti informací chtěl prosadit větší svobodu slova. Díky Gorbačovovi vycházela dříve zakázaná díla. Začaly se objevovat utajované informace, nastal konec mlčení a přišla kritika. Řešila se současná situace, ale také se přehodnocovala historie.

Velmi nutné bylo provedení politických reforem. Došlo ke zjednodušení aparátu strany, zřídily se nové instituce a staré byly rekonstruovány. Zvýšil se počet kandidátů na poslanecké funkce. Konaly se relativně svobodné volby.

Reorganizace zastihla také armádu. Sovětský svaz se mohl chlubit největší armádou na světě s 4,5 mil. vojáků, šlo na ni až 20 % státního rozpočtu, k dispozici měla 27 tis. jaderných hlavic.³ Bylo ale nutné provést určité změny. Vojenská politika se měla zaměřit především na obranu, hlavní důraz už nebyl kladen na útok. Tato myšlenka byla naprosto převratná a měla velký vliv na další vývoj armády. Novinkou bylo také např. to, že vysoké funkce začali zastávat mladí důstojníci. Dále byl snížen počet vojáků a byla zahájena modernizace zbraní. Na konci 80. let podepsal Gorbačov smlouvu s americkým prezidentem Ronaldem Reaganem o omezení jaderných zbraní.

Gorbačov díky svému chování získával popularitu v zahraničí. Snažil se urovnávat spory s Čínou a stáhl vojska z Afghánistánu, s kterým Sovětský svaz válčil od roku 1979.

¹ Rozpad Sovětského svazu (pořad ČT24 online) – Česká televize,
<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10101491767-rozpad-sovetskeho-svazu/211411034000208/>

² Švankmajer, M.: Dějiny Ruska. NLN, 2008, s. 394-395

³ Rozpad Sovětského svazu (pořad ČT24 online) – Česká televize,
<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10101491767-rozpad-sovetskeho-svazu/211411034000208/>

Přestože byl v zahraničí tak populární, doma se s takovou oblíbeností nesetkal. Jeho hlavním kritikem byla strana konzervativců, které se jeho reformy vůbec nezamlouvaly.

Ačkoliv záměry Gorbačova byly opačné, tak se existence tohoto obřího státu po téměř 70 letech chýlila ke konci. Perestrojka nedosahovala očekávaného úspěchu.

U svazových republik rostla touha po nezávislosti. V jednotlivých zemích začaly probíhat násilné střety. Docházelo k národnostním bouřím, konaly se statisíkové demonstrace, a dokonce se objevovaly i vražedné útoky. Národnostní politika po roce 1989 ovládla všechno a stala se hrozbou pro samotnou existenci Sovětského svazu jako státu.⁴ V roce 1990 se pobaltské republiky osamostatnily.

KSSS⁵ přestala zaujímat výsadní místo, začaly vznikat a prosazovat se další politické strany. Ve volbách se velmi dařilo bloku Demokratické Rusko, jeho hlavním představitelem se stal Boris Jelcin. Gorbačov se stal prvním prezidentem Sovětského svazu. Jelcin zastával názor, že by mělo Rusko získat nezávislost.

Popularita Gorbačova i nadále klesala. Konzervativci z KSSS projevovali nespokojenost s jeho jednáním. Nelepšující se hospodářská situace Gorbačovovu postavení také nepomáhala. Navíc začal růst vliv Jelcina.

V březnu 1991 proběhlo referendum o zachování SSSR, kterého se zúčastnilo 80 % obyvatel země. Téměř všichni byli pro udržení Sovětského svazu. Začínalo ale být jasné, že je jen otázkou času, kdy dojde k rozpadu tohoto obrovského státu. Situace ve zbylých 12 republikách se neustále zhoršovala, také ostatní problémy nemizely, spíše nabývaly stále větších rozměrů.

Postavení Jelcina sílilo. 12. června 1991 dokonce vyhrál demokratické prezidentské volby Ruské republiky.

V srpnu 1991 se v hlavním městě konzervativci pokusili o převrat, jehož cílem mělo být potlačení demokratických změn a během kterého izolovali Gorbačova na Krymu. Tato akce však skončila neúspěchem. Na potlačení puče se významně podílel Jelcin, který vystoupil na jeden z tanků před budovou ruského parlamentu a přednesl projev. Tímto činem jeho popularita ještě vzrostla. Důsledkem puče bylo pozastavení činnosti a následné zrušení KSSS.⁶

⁴ Švankmajer, M.: Dějiny Ruska. NLN, 2008, s. 400

⁵ Pozn.: KSSS – Komunistická strana Sovětského svazu (КПСС – Коммунистическая партия Советского Союза)

⁶ Rozpad Sovětského svazu (online) – Česká televize, <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10101491767-rozpad-sovetskeho-svazu/211411034000208/>

8. prosince bylo založeno Společenství nezávislých států (SNS), do kterého postupně vstoupily téměř všechny postsovětské státy. 26. prosince byly uzavřeny Bělověžské dohody. Gorbačov rezignoval na své funkce. Sovětský svaz přestal oficiálně existovat.⁷

⁷ Nové universum – Všeobecná encyklopedie. Euromedia Group, 2003, s. 1043

2.2. Vznik Ruské federace a její vývoj do konce 20. století

Historie jednoho velkého státu skončila. Společně se Sovětským svazem odešla komunistická diktatura. Vzniklo nové Rusko a všichni netrpělivě čekali na to, jak se nový stát vypořádá se vzniklou situací, jak naloží se sovětským dědictvím.

Nástupcem SSSR se stalo Rusko, které je podle ústavy z prosince roku 1993 federativním státem s republikovou formou vlády.⁸ Do čela se postavil prezident Boris Jelcin, který hrál důležitou roli už od konce 80. let. Zvítězil nad komunistickou stranou, porazil svého rivala Gorbačova, kromě funkce prezidenta začal zastávat také úřad předsedy vlády a ještě si dokázal zajistit podporu armády. Měl však před sebou mnoho dalších nesnadných úkolů.

Ekonomika země se nacházela v hluboké krizi, proto bylo potřeba okamžitě tuto situaci začít řešit. Výroba se pronikavě snížila, inflace se neustále zvyšovala, nastaly problémy se zásobováním, nastal deficit veřejných financí. Byla proto zahájena hospodářská reforma, která měla nastolit fungující tržní ekonomiku.

Později však musel Jelcin také začít řešit složité vztahy mezi svou osobou a parlamentem. Parlamentu se totiž nelíbilo, že Jelcin začíná mít až příliš velkou moc, prezident zase obviňoval parlament z úmyslného zpomalování reformy. Neshody mezi nimi neustále nabíraly na intenzitě. Vrcholem byla ozbrojená srážka 3. října 1993. Parlament tuto akci nedokázal obrátit ve svůj prospěch, v boji v budově parlamentu podlehl prezidentskému vojsku.⁹

Jelcin i nadále upevňoval svou pozici. Začátkem prosince proběhly parlamentní volby a jednalo se o nové ústavě. Prezident docílil rozšíření svých pravomocí a omezení práv parlamentu. Avšak jeho popularita začala klesat. Rusko se stále potýkalo s mnoha problémy, které nebyly účinně řešeny. Reformy probíhaly, ale nebyly patrné výsledky. Společnost se potýkala se zvýšenou kriminalitou a s celkovým zhoršením podmínek v sociální sféře. Navíc se lidé záporně stavěli k probíhající válce v Čečensku.¹⁰

V roce 1996 končilo Jelcinovo prezidentské období, proto zaměřil svoji pozornost na předvolební kampaň. Ukázalo se, že jeho snaha nebyla marná – taktika byla dobře zvolená, projevy zapůsobily. Funkce prezidenta mu byla zajištěna na další čtyři roky.¹¹

⁸ Nové universum – Všeobecná encyklopedie. Euromedia Group, 2003, s. 953

⁹ Švankmajer, M.: Dějiny Ruska. NLN, 2008, s. 407

¹⁰ Syruček, M.: Je třeba se bát Ruska? Nakladatelství EPOCH, 2011, s. 215

¹¹ Nové universum – Všeobecná encyklopedie. Euromedia Group, 2003, s. 441

2.3. Armádní krize¹²

Sovětská armáda byla za svých časů nejpočetnější armádou na světě. S rozpadem Sovětského svazu však padla i ona. Jelcin si chtěl udržet podporu armády, proto vojákům slíbil, že se pokusí o zachování dřívějších podmínek. Dříve měla armáda velký politický vliv, který však nyní pozvolna vyprchával.

Vznikaly otázky nad uspořádáním armády v nově vytvořeném státě. Rusko vedlo společně s SNS dlouhá jednání a řešilo, co bude dál. První myšlenka byla taková, že armáda bude jednotná pro celé Společenství nezávislých států. Jaderné zbraně by byly řízeny taktéž společně, ale rozhodující mocí by byl pověřen prezident Ruské federace. Avšak tento plán o spojených konvenčních silách ztroskotal. Přece jenom státy SNS chtěly být soběstačnými a toužily po vlastních armádách. Nakonec byly vytvořeny na základě prezidentského výnosu vlastní ozbrojené síly Ruské federace.

Ozbrojené síly potřebovaly být reformovány, ale změny stále nepřicházely. Docházelo pouze k přesunům vojsk ze zahraničí a ke snižování stavu. Probíhající hospodářská krize byla příčinou omezování vojenského rozpočtu. To vedlo k morálnímu úpadku armády a ztrátě jejího dřívějšího vřhlasu.

V polovině 90. let podnikla ruská vojska invazi do Čečenska. Měl to být snadný zákrok, ale místo toho se boje vlekly necelé dva roky a střet měl mnoho obětí.

Armáda se také potýkala se špatně rozvrženými hodnostními sbory – po rozpadu SSSR byla velmi rozsáhlá velitelská struktura, jen v pozemních silách se vyskytovalo 43% důstojníků. Dalšími problémy byly časté dezerce, nekázeň a šikana. Kvůli časté dezerci nedocházelo k naplňování stavů, proto byla v roce 1995 prodloužena základní vojenská služba. O rok později byla naplněna polovina stavu, proto se Jelcin snažil prosadit zrušení branné povinnosti v roce 2000. Bylo to i možné řešení neustále se zvyšující dezerce.

V roce 1999 převzal po Jelcinovi funkci prezidenta Vladimír Putin. Spolu s jeho příchodem bylo očekáváno mnoho změn. V době jeho nástupu probíhala již druhá válka v Čečensku, o kterou se nový prezident velmi zajímal. Možná i díky tomu si získal popularitu u voličů.

Brzy po Putinově zvolení se začaly připravovat reformy ozbrojených sil. Armáda se měla nově dělit na pozemní vojska, vzdušné síly a vojenské námořnictvo. I

¹² Musil, P.: Ruské ozbrojené síly, jejich minulost, budoucnost a mocenské postavení (čl. online), <http://www.amo.cz/publikace/ruske-ozbrojene-sily.html>

nadále docházelo ke snižování stavu a k omezování počtu branců. Plán byl takový, že z ruských ozbrojených sil se bude postupně stávat profesionální armáda, v které budou vojáci pracovat na základě smlouvy, a proto již nebude potřeba povinná vojenská služba.

3. Vojenská politika

3.1. Zahraniční a bezpečnostní politika RF

Národní bezpečnost¹³

Na konci 20. století se Rusko nacházelo v těžké situaci. V prvních letech po vzniku Ruské federace musel stát překonávat politickou a sociálně-ekonomickou krizi. Začala se nanovo budovat svoboda a nezávislost ruského státu, nastalo rozvíjení národního hospodářství a také přišlo období upevňování mezinárodních vztahů. Kromě toho se také musely provést změny v oblasti národní obrany a bezpečnosti. Bylo potřeba vytvořit takové podmínky, aby občané mohli bezpečně uplatňovat svá práva a svobody, aby se země mohla stabilně rozvíjet a také aby byla zachována státní suverenita.

V transformaci zabezpečování národní bezpečnosti nyní sehrává významnou úlohu dokument „Strategie národní bezpečnosti Ruské federace do roku 2020“, který byl schválen výnosem prezidenta dne 12. května 2009. Koncepcí daného dokumentu je stanovení strategických priorit, cílů a opatření ve vnitřní i vnější politice, které mají zajistit rozvoj systému zabezpečování. Zásadní místo ve vývoji daného systému zaujímá spolupráce státních orgánů, organizací a společenských sdružení. Díky této kooperaci se snáze buduje individuální, společenská a národní bezpečnost, také se mohou lépe prosazovat zájmy Ruské federace.

Členství RF v mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních¹⁴

Pro zahraniční a bezpečnostní politiku je velice důležité začleňování země do mezinárodních organizací a regionálních uskupení. Mnohem efektivnější je prosazovat své záměry kolektivně než jako jednotlivec, proto díky různým organizacím mohou státy jednodušeji hájit své společné zájmy a dosahovat svých cílů. Členství v mezinárodních institucích je zdrojem dalšího růstu země, rozšiřují se tím zahraničněpolitické možnosti, státy si také zajistí určitý stupeň prestiže.

Ruská federace se neustále snaží rozvíjet vztahy s ostatními státy, proto má pro ni členství v některých organizacích nezastupitelný význam.

¹³ Стратегия национальной безопасности Российской Федерации до 2020 года – 12 мая 2009

¹⁴ Feltham, R. G.: Příručka diplomata. SLON, 2003, s. 84-166

OSN (ООН – Организация Объединенных Наций)

Rusko považuje OSN za jednu z nejdůležitějších mezinárodních organizací, která vznikla za účelem zachování míru a bezpečnosti. Působení v OSN bylo a vždy bude nedílnou součástí ruské zahraniční politiky. Sovětský svaz byl 29. 10. 1945 jedním ze zakládajících států této organizace. Ruská federace jako nový samostatný stát navázala svým působením v OSN na předchozí dlouholetou činnost SSSR. RF patří mezi 5 stálých členů Rady bezpečnosti, která je výkonným orgánem OSN.

V současné době patří mezi hlavní diskutované otázky situace v Sýrii. V březnu roku 2011 vypuklo v této zemi ozbrojené povstání, které je od té doby potlačováno násilnými metodami. Rusko považuje syrskou opozici za hlavní příčinu destabilizace země. OSN se nyní zabývá možným řešením tohoto konfliktu.

SNS (СНГ – Содружество Независимых Государств)

Do této organizace vstoupila převážná většina států bývalého Sovětského svazu. Příslušné státy mají výrazně propojenou zahraniční politiku. Cílem je spolupráce členů v politické, hospodářské a vojenské oblasti. Součástí jejich kooperace je zajištění mezinárodního míru a bezpečnosti.

G8 (Большая Восьмерка)

Od roku 1991 se Rusko účastnilo jednání, ale k oficiálnímu připojení došlo až v roce 1997, čímž se z G7 stala skupina G8. Tato organizace se zabývá řešením otázek globálního významu týkajících se životního prostředí, zdraví, ekonomického a sociálního rozvoje atd. Na programu jsou také bezpečnostní témata, jako je boj s terorismem. Řeší se, jak zakročit proti šíření zbraní a materiálů hromadného ničení. Debatuje se o globální energetické bezpečnosti a o dalších neméně důležitých záležitostech.

Jednotliví členové G8 se každoročně střídají v předsednictví. Vrcholným okamžikem je výroční summit, který probíhá v předsedající zemi. Rusko pořádalo summit poprvé v roce 1996 – jednalo se o mimořádné setkání, na kterém se řešila nukleární bezpečnost. Prvním oficiálním summitem RF bylo shromáždění v roce 2006 v Petrohradě. Další konání summitu bude mít na starost Rusko v roce 2013.

G20 (Большая Двадцатка)

G20 se primárně zabývá ekonomickou oblastí – řeší globální finanční otázky. Nyní se snaží nalézt rozumná východiska pro řešení hospodářské krize. Tuto skupinu tvoří Jednotný vnitřní trh EU a 19 dalších států, které představují největší ekonomiky světa.

OSKB (ОДКБ – Организация Договора о Коллективной Безопасности)

Organizace smlouvy o kolektivní bezpečnosti je regionální vojensko-politické uskupení, které se zabývá oblastí obrany a bezpečnosti jeho členů. Součástí této organizace jsou Arménie, Bělorusko, Kazachstán, Kyrgyzstán, Rusko a Tádžikistán. Státy se zavázaly ke vzájemné vojenské pomoci v případě vnější agrese. Členské země se snaží rozvíjet spolupráci s dalšími organizacemi, ale přislíbily si, že do NATO a jiných aliančních uskupení nevstoupí.

ŠOS (ШОС – Шанхайская Организация Сотрудничества)

Hlavními úkoly Šanghajské organizace spolupráce je v první řadě boj proti terorismu, extremismu a separatismu především ve středoasijském regionu. Největší roli v této organizaci hrají Rusko a Čína, mezi další členy patří Kazachstán, Kyrgyzstán, Tádžikistán a Uzbekistán.

WTO (ВТО – Всемирная Торговая Организация)

Dne 22. 8. 2012 bylo završeno několikaleté úsilí RF o vstup do Světové obchodní organizace.¹⁵

Ruská federace je součástí mnoha dalších organizací a uskupení. Ještě můžeme zmínit např. Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), Radu Evropy, SCO nebo APEC. Spolupracuje se Severoatlantickou aliancí (NATO) a také s Evropskou unií.

¹⁵ WTO membership rises to 157 with the entry of Russia and Vanuatu (čl. online) - http://www.wto.org/english/news_e/pres12_e/pr671_e.htm

3.2. Potencionální bezpečnostní rizika a hrozby¹⁶

Každá země čelí potencionálním bezpečnostním rizikům a hrozbám. Na základě definování těchto možných bezpečnostních rizik a z nich vyplývajících hrozeb pro bezpečnost státu mohou být stanoveny požadavky na připravenost a způsobilost ozbrojených sil řešit konkrétní situace. Vojenská doktrína RF rozděluje rizika do dvou základních skupin, a to na vnější a vnitřní rizika.

Hlavní vnější vojenská rizika:

- rozšiřování Severoatlantické aliance (NATO) o další státy na východě, přibližování vojenských infrastruktur členských států k ruským hranicím,
- pokusy o narušení vojensko-politické stability v jednotlivých státech,
- zavádění nebo rozšiřování systémů strategické protiraketové obrany, což může narušit globální i regionální bezpečnost,
- zvyšující se počet států, které disponují jadernými zbraněmi,
- vyzbrojování kosmického prostoru,
- územní nároky na Ruskou federaci nebo její spojence,
- vměšování se do vnitřních záležitostí,
- rozšiřování zbraní hromadného ničení,
- porušování mezinárodních dohod o maximálním rozsahu ozbrojování,
- ozbrojené konflikty v oblastech, které hraničí s RF nebo jejími spojení,
- mezinárodní terorismus.

Hlavní vnitřní vojenská rizika:

- ohrožení ústavního zřízení RF,
- pokusy o narušení suverenity a územní celistvosti RF.

Hlavní vojenské hrozby:

- náhlé zhoršení vojensko-politické situace nebo mezinárodních vztahů a vytvoření podmínek pro přechod státu na válečný stav,
- maření práce státního aparátu, znemožnění správného fungování systémů strategické protiraketové obrany, narušení kontroly kosmického prostoru, jaderné energie, chemického průmyslu a dalších potencionálně nebezpečných objektů,

¹⁶ Военная доктрина Российской Федерации – 5 февраля 2010 года

- vytvoření nezákonných ozbrojených útvarů,
- demonstrace vojenské síly v rámci vojenského výcviku v oblastech sousedících s RF s cílem provokace,
- zahájení činnosti ozbrojených sil jednotlivých států, mobilizace, přechod států na válečný stav.

3.3. Branná povinnost¹⁷

První zmínky o stálé armádě v Rusku pochází z dob vlády Petra I. Tento panovník už na začátku 18. století zavedl tzv. rekrutskou povinnost. Odvody nebyly pravidelné, záleželo jen na potřebách armády. Ani počet rekrutů nebyl pevně daný. Postupem času se upravilo také to, koho se rekrutská povinnost týká. Šlechtici, kupci, duchovní a po nějaké době také někteří vážení občané byli od této povinnosti osvobozeni.

V roce 1874 proběhla významná vojenská reforma. Byla zavedena všeobecná branná povinnost, která platila pro všechny muže bez výjimky. Od té doby až do konce 20. století byla mnohokrát upravována délka služby, počet branců a také to, v kolika letech měli muži vojenskou službu zahájit.

Koncem roku 1991 došlo k rozpadu SSSR. Tato skutečnost, jak už bylo zmíněno výše, odstartovala mnoho reforem. Armádní reformy se také samozřejmě zaměřily na úpravu branné povinnosti. V roce 1993 vstoupil v platnost nový zákon „О воинской обязанности и военной службе“, který se v mnohém opíral o předchozí zákon. Věk odvodu byl stanoven na 18-27 let, služba trvala 18 měsíců, u námořnictva to byly 2 roky a občané, kteří dosáhli vyššího vzdělání, sloužili pouze 1 rok.

V roce 1996 byly pro všechny uzákoněny 2 roky povinné vojenské služby s výjimkou občanů s vyšším vzděláním, kteří měli délku služby vymezenou stále jen na 12 měsíců.

V roce 2004 byl přijat zákon o alternativní civilní službě. Tato služba je určena jako náhrada pro ty, kteří z jakéhokoliv důvodu odmítnou nastoupit do klasické vojenské služby. „Civilní vojáci“ nemusí složit vojenskou přísahu a vyhnou se tvrdému výcviku. Náhradní služba je však podstatně delší než běžná služba vojenská. Tito muži vykonávají většinou podřadnou práci, za kterou bývají velmi špatně finančně ohodnoceni.¹⁸

V současné době obdrží bránci povolávací rozkazy po dosažení věkové hranice 18 let. Čeká ho povinná základní vojenská služba, která trvá jeden rok. Branná povinnost ruských občanů v sobě zahrnuje¹⁹:

- povinnost zaevidovat se do vojenského registru (od 17 let),

¹⁷ Hermanová, M.: Vojenský slang v současné ruštině a češtině. Magisterská diplomová práce, 2011, s. 9-11

¹⁸ „Civilkáře“ bude řídit také armáda (čl. online) - <http://hn.ihned.cz/c1-13157930-civilkare-bude-ridit-take-armada>

¹⁹ Federální zákon RF „О воинской обязанности и военной службе“ platný od 1. 1. 2010

- povinnou přípravu k vojenské službě,
- odvod – povinnost zúčastnit se řízení, na základě kterého se rozhoduje o způsobilosti k nástupu do vojenské služby (od 18 let),
- výkon vojenské služby,
- setrvání v záloze,
- účast na vojenských cvičeních záloh.

Po nástupu se vojáci musí zúčastnit základního výcviku, který není delší než 2 měsíce. Následně skládají slavnostní přísahu a poté jsou přiděleni k jednotlivým rotám.

Do vojenské služby mohou také nastoupit dobrovolníci, a to jak ruští občané (přijímání od 18 do 40 let), tak i cizinci (od 18 do 30 let). Smlouva se s nimi uzavírá na dobu 3,5 nebo 10 let.

V posledních letech se v armádě kromě masového rozšíření dezerce také zvyšuje počet případů, kdy se mladí muži snaží vyhnout branné povinnosti. Podle údajů až 200 tisíc branců odmítá nastoupit do armády (údaj z března 2012). V mnohých případech jsou povolávací rozkazy ignorovány. Tresty za neuposlechnutí tohoto rozkazu jsou v současnosti velmi mírné, proto poslanci plánují postihy zpřísnit. Jedná se o zákoně, podle kterého bravec bude povinen dostavit se čtrnáct dní po dovršení 18 let na příslušný vojenský úřad, kde mu bude předáno pozvání k odvodní komisi. Pokud tak neučiní, bude mu hrozit trestní stíhání.

Probíhající reforma je také zaměřena na počet branců. V budoucnu by mělo klesnout množství povolaných mužů. Ze současných 650 tisíců ročně odvedených branců by se měl počet narukovaných o polovinu snížit.

Myšlenka o úplném zrušení branné povinnosti v Rusku je ale nepřipustná. „Vlast máme jen jednu, bránit ji musíme a nikdo to za nás neudělá,“ prohlásil poslanec branného výboru Státní dumy Igor Barinov.²⁰

²⁰ Ruští branci se vyhýbají odvodu, armáda chytá dezertéry (čl. online) - www.tyden.cz/rubriky/zahranici/rusko-a-okoli

4. Ozbrojené síly RF

4.1. Základní funkce ozbrojených sil RF ²¹

Ozbrojené síly RF jsou neustále připraveny vykonávat soubor činností, ke kterým byly vytvořeny. Mezi tyto činnosti patří především obrana Ruské federace proti vnějším útokům a plnění úkolů, které vznikají na základě mezinárodních smluv. Další uplatnění nacházejí ozbrojené síly v zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti.

Funkce ozbrojených sil se samozřejmě mění v závislosti na konkrétní situaci, a proto je můžeme rozdělit do tří skupin:

1. funkce v době míru,
2. funkce v době bezprostředního ohrožení státu,
3. funkce v době války.

Každá z těchto kategorií má své specifické znaky vyplývající již z názvu. Obecně se dá ovšem říci, že nejdůležitější úlohou je udržení neustálé připravenosti ozbrojených sil k okamžitému bojovému nasazení za účelem potlačení válečných konfliktů, vlastní obrany a obrany spojenců v souladu s mezinárodními smlouvami.

Funkce v době míru

Do skupiny základních funkcí v době míru patří ochrana suverenity a celistvosti území Ruské Federace. Ozbrojené síly mají za úkol chránit občany Ruské federace, a to jak na území Ruska, tak na území jiných států. Musí udržet vnitřní bezpečnost a pořádek. V době míru mají ozbrojené síly také za úkol zajišťovat protivzdušnou obranu, zabezpečovat ochranu důležitých vládních objektů, udržovat informativní tok až po velitelský stupeň velitele společných sil a včas informovat o možném útoku jak ze vzduchu, tak ze země a popřípadě i z vesmíru. Potřebným úkolem v dnešní době je boj proti pirátství a udržení stabilní situace ve světových mořích. I v době míru musí ozbrojené síly bojovat proti hrozbám terorizmu. Rovněž se neustále připravují na možný akt agrese, a proto je výcvik ozbrojených sil vedený za tímto účelem.

²¹ Министерство обороны Российской Федерации: Задачи ВС РФ (čl. online) – <http://structure.mil.ru/mission/tasks.htm>; autentický rozhovor s nrtm. Miroslavem Kubínem, ze dne 22. 9. 2012

Na základě Charty Organizace spojených národů a dalších norem mezinárodního práva se RF snaží o zlepšení spolupráce s partnerskými státy a usiluje o rozšiřování okruhů států podporujících OSN. Ozbrojené síly mají také za úkol dodržovat mezinárodní smlouvy o umístování a regulaci jaderných zbraní a o snížení strategických útočných zbraní a účastnit se mírových misí pod záštitou OSN nebo jiných organizací. Jejich další činností je uzavírání mezinárodních smluv o předcházení umístování jakýchkoliv zbraní na oběžné dráze, popřípadě ve vesmírném prostoru.

Funkce v době bezprostředního ohrožení státu

Doba bezprostředního ohrožení je období, které nastává mezi obdobím míru a obdobím války. Jednoznačně můžeme tedy říci, že ozbrojené síly mají za nejdůležitější úkol v tomto období provést rychlá a efektivní opatření, která budou mít za cíl snížit jakoukoliv hrozbu agrese nepřátelských sil. Dále by měly neprodleně rozmístit jednotky vojenského charakteru a tím zvýšit úroveň bojové připravenosti. V rámci mobilizace armády musí také udržet v pohotovosti zbraně hromadného ničení a zbraně jaderného potenciálu. Důležitým článkem mobilizace je i provedení opatření k aktivaci civilní obrany.

Funkce v době války

V době války mají ozbrojené síly samozřejmě také velmi specifickou funkci. Hlavním cílem v této situaci je porážka nepřátelské armády a donucení protivníka zastavit vojenské operace, a to za takových podmínek, které jsou v zájmu Ruské federace.

4.2. Struktura Ozbrojených sil RF

Územní rozdělení Ozbrojených sil RF²²

Ještě v prvním desetiletí 21. století byly ozbrojené síly rozděleny na šest vojenských okruhů, čtyři loďstva a jednu Kaspickou flotilu. V roce 2010 proběhla reforma, která upravila územní rozdělení ozbrojených sil. Dne 14. července byl přijat výnos prezidenta a vrchního velitele Dmitrije Medvěděva, na základě kterého se vytvořila čtyři Spojená strategická velitelství (SSV). Velení každé skupiny má za úkol v dané oblasti vést obranu, řídit výcvik nebo také zajistit potřebná opatření v případě živelných katastrof.

Spojená strategická velitelství se dělí na čtyři vojenské územní celky:

- SSV Západ,
- SSV Jih,
- SSV Střed,
- SSV Východ.

SSV Západ

Velení skupiny se nachází v Sankt-Petěrburgu, spadá pod ni bývalý Leningradský a Moskevský okruh, dále pak Baltické loďstvo, Severní loďstvo a Kaliningradská oblast.

SSV Jih

Tento okruh si zvolil za své sídlo štábu Rostov na Donu. Do SSV Jih patří bývalý Severokavkazský okruh a část Privolžsko-uralského okruhu. Také velí Černomořskému loďstvu, Kaspické flotile, ruským vojenským základnám v Jižní Osetii, v Abcházii a v Gjumri v Arménii.

SSV Střed

SSV Střed velí z Jekatěrinburgu. Má na starost zbývající část Privolžsko-uralského území, část Sibiřského vojenského okruhu až po jezero Bajkal. K dispozici

²² Časopis ATM – čl. Reorganizace velení v ozbrojených silách RF. Aeromedia, a.s., ročník 43, číslo 6/2011, s. 8-11

má také základnu v Dušanbe v Tádžikistánu a základnu vzdušných sil v Kantu v Kyrgyzstánu.

SSV Východ

Štáb východního okruhu pobývá v Chabarovsku. Disponuje územím východně od jezera Bajkal, dřívějším Dálněvýchodním okruhem, Tichooceánským loďstvem a oblastí na Kamčatce.

Každý z jednotlivých okruhů má rozdílné specifické schopnosti k výkonu bojové činnosti. Je to dáno tou skutečností, že v každé oblasti jsou jiná potencionální bezpečnostní rizika a hrozby.

Později bylo ve městě Balašicha zformováno páté SSV, jehož cílem je chránit Ruskou federaci před útokem ze vzduchu a z vesmíru. Může využívat prostředky zpravodajské činnosti, protivzdušné a protiraketové obrany a systémy sledování kosmického prostoru.

Díky nově vytvořenému uspořádání dosáhla zmíněná reforma toho faktu, že Ruská federace může snáze čelit potencionálním rizikům a hrozbám. V současné době zaujímají ozbrojené síly tzv. kruhovou obranu. Pomocí této obranné struktury mohou vést ozbrojené složky bojovou činnost při útoku ze všech směrů.

Druhy vojsk²³

Dalším členěním může být rozdělení podle druhu vojska. Dělení ozbrojených sil je následující:

- Pozemní síly (Сухопутные войска)
- Vzdušné síly (Военно-воздушные силы)
- Vojenské námořnictvo (Военно-Морской Флот)
- Strategické raketové síly (Ракетные войска стратегического назначения)
- Kosmické vojsko (Войска Воздушно-космической обороны)
- Vzdušné výsadkové vojsko (Воздушно-десантные войска)

²³ Министерство обороны Российской Федерации: Виды ВС РФ (čl. online) – <http://structure.mil.ru/structure/forces/type.htm>

POZEMNÍ SÍLY

Pozemní síly představují nejpočetnější součást Ozbrojených sil RF. Převážně je jejich činnost prováděna ze země. Společně s ostatními druhy vojsk jsou určeny k obraně územní celistvosti a suverenity RF. Jejich hlavní náplní práce při vzniku konfliktů je vedení obranné a útočné bojové činnosti. Také jsou předurčeny k plnění závazků, které vyplývají z mezinárodních smluv. Pozemní síly se dále dělí na jednotlivé typy:

Motostřelecké jednotky (Мотострелковые войска)

Tanková vojska (Танковые войска)

Raketové vojsko a dělostřelectvo (Ракетные войска и артиллерия)

Protivzdušná obrana (Войска противовоздушной обороны)

Průzkumné jednotky a oddíly (Разведывательные соединения и воинские части)

Inženýrské jednotky (Инженерные войска)

Jednotky radioaktivní, chemické a biologické ochrany (Войска радиационной, химической и биологической защиты)

Speciální jednotky (Войска связи)

VZDUŠNÉ SÍLY

Prvořadým úkolem vzdušných sil je zabezpečit nedotknutelnost vzdušného prostoru Ruské federace. Mají zásadní význam při podpoře pozemních sil, zabezpečují také mobilitu vojsk. Mohou provádět rychlé manévry, a proto jsou využívány i při civilní ochraně v případě živelných katastrof a havárií. Člení se na tyto jednotky:

Letectvo (Авиация)

Vojska protiletadlové raketové obrany (Зенитные ракетные войска)

Radiolokační jednotky (Радиотехнические войска)

Speciální jednotky (Специальные войска)

VOJENSKÉ NÁMOŘNICTVO

Vojenské námořnictvo je určeno k obraně zájmů Ruské federace. Zajišťuje bezpečnost lodní dopravy, dohlíží na mořské pobřeží, zabezpečuje obranu ruských hranic. Je v neustálé pohotovosti – může ihned reagovat v případě výskytu potencionálního nebezpečí. Při dosahování svých cílů může využít i jaderné zbraně.

Také se účastní mírových a humanitárních akcí, které vyplývají z členství v různých organizacích. Vojenské námořnictvo se rozděluje na následující jednotky:

Flotila hladinových vojenských plavidel (Надводные силы)

Flotila podmořských plavidel (Подводные силы)

Námořní letectvo (Морская авиация)

Pobřežní jednotky (Береговые войска)

Pobřežní raketové a dělostřelecké jednotky (Береговые ракетно-артиллерийские войска)

Námořní pěchota (Морская пехота)

STRATEGICKÉ RAKETOVÉ SÍLY

Raketové vojsko je hlavní složkou strategických jaderných sil Ruské federace. Strategické síly jsou považovány za základ vojenské moci, jelikož kdo disponuje např. mezikontinentálními balistickými raketami, může zásadně změnit vývoj bojových konfliktů. Ruské strategické raketové síly si udržují vysokou bojovou připravenost.

KOSMICKÉ SÍLY

Slouží k zajištění bezpečnosti Ruské federace ze vzduchu a z vesmíru. Jedná se o soustavu obranných a útočných zbraňových a senzorových systémů, které poskytují informace o výskytu balistických raket, upozorňují před raketovým napadením nebo zajišťují ochranu nejdůležitějších objektů. Tyto družicové systémy jsou připraveny k okamžitému použití.

VZDUŠNÉ VÝSADEKOVÉ VOJSKO

Vzdušné výsadkové vojsko je základním kamenem celé armády, je určeno jak k diverzním akcím v týlu nepřítele a k průzkumu, tak i k hromadným výsadbům při invazním vedení boje. Výsadková vojska jsou využívána k rychlému a přesnému zasazení jednotek²⁴. Jsou na ně kladeny ty největší nároky.

²⁴ Pozn.: Zasazení jednotky – přemístění jednotky na dané místo za určitý čas

4.3. Vojenské hodnosti²⁵

Vojenské hodnosti definují funkci a rozsah kompetencí jednotlivých vojáků. Hodnosti také upravují vzájemnou nadřazenost a podřazenost mezi vojáky.

Po vzniku Ruské federace zůstaly zachovány hodnosti z období Sovětského svazu. V roce 1994 byly přijaty pouze nepatrné změny ve vyšších funkcích. Jde například o to, že ruští důstojníci na nejvyšších pozicích mohou dosáhnout až hodnosti armádního generála nebo u námořnictva admirála flotily. Podoba současných hodností vychází z Federálního zákona RF „О воинской обязанности и военной службе“ platného od 1. 1. 2010.

Velmi zajímavá je hodnost maršála Ruské federace. Jedná se o nejvyšší vojenskou hodnost, která přesahuje i armádního generála a admirála flotily. Maršál neodchází do penze, funkce je doživotní. Během existence Ruské federace byla tato hodnost přidělena zatím jediné osobě, a to bývalému ministru obrany RF Igoru Dmitrijeviči Sergejevovi.

V názvu hodnosti se odráží také to, jestli se důstojník nachází v záloze nebo je již ve výslužbě. Tato okolnost se pak uvádí společně s hodností – např. major v záloze – майор запаса, kapitán ve výslužbě – капитан в отставке aj.

Ozbrojené síly RF využívají pro názvosloví hodností dvě kategorie. Do první skupiny spadají pozemní síly, vzdušné síly, strategické raketové síly, kosmické vojsko a vzdušné výsadkové vojsko. Druhá kategorie názvů hodností je určena pro vojenské námořnictvo.

Pozemní síly, letectvo

Mužstvo (солдаты)

Vojín (рядовой)

Svobodník (ефрейтор)

Poddůstojníci a praporčíci
(сержанты и старшины)

Desátník (младший сержант)

Četař (сержант)

Rotný (старший сержант)

Praporčík (старшина)

²⁵ Federální zákon RF „О воинской обязанности и военной службе“ platný od 1. 1. 2010

Nižší důstojníci (младшие офицеры)	Podporučík (младший лейтенант) Poručík (лейтенант) Nadporučík (старший лейтенант) Kapitán (капитан)
Vyšší důstojníci (старшие офицеры)	Major (майор) Podplukovník (подполковник) Plukovník (полковник)
Generálové (высшие офицеры)	Generálmajor (генерал-майор) Generálporučík (генерал-лейтенант) Generálplukovník (генерал-полковник) Armádní generál (генерал армии)

Námořnictvo

Mužstvo (матросы)	Námořník (матрос) Starší námořník (старший матрос)
Poddůstojníci a praporčíci (сержанты и старшины)	Poddůstojník 2. třídy (старшина 2 статьи) Poddůstojník 1. třídy (старшина 1 статьи) Hlavní poddůstojník (главный старшина) Hlavní lodní poddůstojník (главный корабельный старшина)
Nižší důstojníci (младшие офицеры)	Podporučík (младший лейтенант) Poručík (лейтенант) Nadporučík (старший лейтенант) Kapitán poručík (капитан-лейтенант)
Vyšší důstojníci (старшие офицеры)	Kapitán 3. kategorie (капитан 3 ранга) Kapitán 2. kategorie (капитан 2 ранга) Kapitán 1. kategorie (капитан 1 ранга)

Admirálové (высшие офицеры)

Kontraadmirál (контр-адмирал)

Viceadmirál (вице-адмирал)

Admirál (адмирал)

Admirál flotily (адмирал флота)

4.4. Technika a výzbroj²⁶

Ruské ozbrojené síly mají k dispozici neuvěřitelně rozsáhlé množství druhů techniky a zbraní. Z tohoto důvodu je zde uveden pouze zredukovaný počet používané techniky a výzbroje – poskytnout celkový přehled by nebylo v této práci možné.

Vybavení je u každé jednotky specifické podle její specializace, proto se zaměříme na každé vojsko zvlášť.

Pozemní síly

Motostřelecké jednotky

BVP 2 a modernizované BVP 3 (Боевая машина пехоты БМП-2, БМП-3) – vozidla určená do těžkého terénu k transportu a podpoře pozemních vojsk, jedná se o obojživelné pásové vozy s vysokou balistickou ochranou.

BTR 80 a BTR 90 (Бронетранспортер БТР-80, БТР-90) – má podobnou funkci jako BVP, na rozdíl od něj jde však o obojživelné vozidlo kolové.

Obrněný hlídkovací vůz Patrol (Бронированная патрульная машина Дозор) – multifunkční lehce obrněný vůz pro hlídkovací činnost a podporu vojsk.

Speciální víceúčelový vůz Tiger (Специальное транспортное средство многоцелевого назначения Тигр) – vozidlo navržené pro podporu a přepravu vojsk v náročném terénu.

Tankové jednotky

Tank T72BM (Танк Т-72БМ) – modernizovaný tank vyhrazený k ničení živé síly, statických i pohyblivých, pozemních i vzdušných cílů. Disponuje 125mm kanonem a dvěma 20mm kanony na ničení vzdušných cílů.

Tank T80U (Танк Т-80У) – specializace je podobná jako u T72. Navíc může využívat 125mm kanon se spřaženým kulometem 2,62mm a protiletadlový 12,7mm kulomet.

²⁶ Autentický rozhovor s nrtm. Miroslavem Kubínem, ze dne 22. 9. 2012

Tank T90A (Танк Т-90А) – toto je jeden z nejmodernějších tanků v ruské armádě, je navržen na boj v těsné blízkosti nepřítele.

Ruské ozbrojené síly disponují také dalšími modely tanků jako např. T-62, T-80U, T-90S, T-94, T-95 aj.

Raketové vojsko a dělostřelectvo

9K51 GRAD BM-21 (9K51 «Град» БМ-21) – samohybný raketomet určený k zneškodnění plošných cílů a k palebné podpoře až na vzdálenost 21 km.

152mm samohybná houfnice MSTA-S (152-мм самоходная гаубица «Мста-С») – samohybná houfnice k ničení živé síly a nechráněných cílů protivníka. Jedná se o samohybnou věž namontovanou na podvozku převzatého z tanku T72 a T80.

Taktický raketový komplex 9K57 Uragan (220-мм реактивная система залпового огня 9K57 «Ураган») – používán k ničení koncentrované živé síly nepřítele, popřípadě k ničení techniky na vzdálenost od 10 do 35 km. Díky schopnosti plošného postřelování může zničit minová pole.

Operačně taktický raketový systém Iskander (Оперативно-тактический ракетный комплекс Сухопутных войск Искандер-М) – využíván k ničení malých i plošinových cílů s použitím konvenčních bojových hlavic.

120mm minomet 2S12 (120-мм возимый миномет 2С12 Сани) – k likvidaci živé síly nepřítele, popřípadě k ničení lehce obrněné techniky.

Do této sekce se řadí různé druhy minometů, houfnic, protitankových raket a jiných raketových systémů.

Prostředky vzdušné obrany

Protiletadlový raketový systém Tor-M1 (Зенитная ракетная система Тор-М1) – samohybný protiletadlový komplet obsahující otočnou radarovou věž. Jako aktivní prvek ochrany slouží dva kontejnery, každý se čtyřmi střelami země-vzduch.

Protiletadlový raketový systém Tunguska-M (Зенитный пушечно-ракетный комплекс Тунгуска-М) – protiletadlový hybridní prostředek na ničení nízkoletících cílů. Radar má dosah 20 km. Dále disponuje dvěma dvojkanony s ráží 30 mm.

Protiletadlový raketový systém Strela 10M3 (Зенитный ракетный комплекс Стрела-10М3) – samohybný protiletadlový raketový komplet určen k blízkému dosahu na ochranu tankových a mechanizovaných jednotek. Jedná se o obojživelné vozidlo využívané v těžkém terénu.

Vojska zvláštního určení

Tyto jednotky mají za úkol podporu ostatních druhů vojsk a jejich zabezpečení. Používají techniku zvláštního určení, a to hlavně k zabezpečení cest a komunikací.

Těžký mechanizovaný most TMM-6 (Тяжелый механизированный мост ТММ-6 Гусеница-2) – tento těžký automobil je určen k přemostění překážek až o délce 102 m.

Stanice kompletního čištění a dezinfekce SKO-10/5 (Станция комплексной очистки и опреснения воды СКО-10/5) – primárně se využívá k čištění nečistot a k odmoření od toxických a radioaktivních látek.

Indukční minohledačka SHZM (Индукционный широкозахватный миноискатель ШЗМ-А) – vozidlo na vyhledávání protitankových min až do hloubky 1,5 m.

Pěchotní zbraně²⁷

Základem zbrojního arzenálu každé ruské vojenské jednotky je většinou zbraň AK 47 s municí 5,45. Tato legendární zbraň prošla velkým vývojem a vzešla z ní spousta speciálních modifikací zaměřených na různé způsoby bojových situací. V roce 1994 byl vyvinut model AN 94, který měl nahradit pušku AK 74. Liší se v možnosti osazení bajonetem, granátometem a veškerým moderním příslušenstvím upevňujícím se

²⁷ Hogg, I.: Moderní ruční palné zbraně. NAŠE VOJSKO, 2005, s. 142-145

na kolejnice na předpažbí. Ovšem největším pokrokem by měla být vyšší přesnost zbraně, o kterou se postaral opožděný závěr.

K osobní ochraně na krátké vzdálenosti do 50 m jsou používány krátké poloautomatické zbraně ráže 9 mm jako Serdyukov SPS (9-мм пистолет Сердюкова СПС Гюрза) a 9 mm MP-443 (9-мм армейский пистолет MP-443 Грач).

Dále se používají zbraně k ničení živé síly nepřítele a k ničení neobrněné techniky jako např. 7,62mm kulomet "Pečeněg" (7,62-мм пулемет Печенег) a 12,7mm kulomet NSV (12,7-мм пулемет НСВ).

Na velkou vzdálenost se používají odstřelovací pušky jako např. SVD Dragunov (7,62-мм снайперская винтовка Драгунова СВД), dále zbraně s výbušnou municí určené k přesnému, přímo viditelnému postřelování, jako je automatický granátomet AGS 17 (30-мм автоматический станковый гранатомет АГС-17 Пламя) a další speciální zbraně.

Letectvo²⁸

Protivzdušná obrana

Letectvo má vlastní prostředky protivzdušné obrany, které jsou určeny ke zneškodnění nepřátelských letadel, balistických raket a dalších prostředků vzdušného napadení. Do této skupiny patří například protiletadlový komplet S1 (Зенитный ракетно-пушечный комплекс Панцирь-С1) nebo S 300 PMU1 (Зенитный ракетный комплекс С-300 ПМУ1).

Stíhací letectvo

Do této skupiny letadel patří všechny druhy stíhacích proudových letounů. Používají se zejména k ochraně vzdušného prostoru, průzkumu nepřátelského území, ničení pozemních cílů a v neposlední řadě k vedení vzdušných soubojů. Do této skupiny letadel se řadí např. víceúčelový stíhací letoun SU 30 (Многоцелевой истребитель Су-30) nebo bitevník SU 27 (Истребитель Су-27).

²⁸ Jackson, R.: Moderní vojenská letadla. ОТТОВО НАКЛАДАТЕЛСТВО s. r. o., 2006, s. 274-313

Vrtulníkové letectvo

Další skupinu tvoří vrtulníkové letectvo, které je dále rozděleno na dvě skupiny, a to na bojové vrtulníkové letectvo a dopravní vrtulníkové letectvo. Bojové vrtulníkové letectvo nachází uplatnění zejména v podpoře pozemních jednotek, v ničení živé síly nepřítele, likvidaci lehce obrněných cílů i v zneškodňování obrněných a opevněných cílů. Do této skupiny se řadí například nejmodernější bitevní vrtulník KA 52 Aligator (Боевой ударный вертолет Ка-52 Аллигатор) nebo legendární Mi 28N Noční lovec (Боевой вертолет Ми-28Н Ночной охотник). Do druhé skupiny dopravních vrtulníků spadá např. těžký obojživelný dopravní vrtulník Mi-26 (Тяжелый транспортно-десантный вертолет Ми-26) nebo lehký víceúčelový vrtulník KA 226 (Легкий многоцелевой вертолет Ка-226).

Dopravní letectvo

Do dopravního letectva se řadí především letouny na přepravu těžkého nákladu, zásob, mužstva, pošty i techniky. Jako příklad můžeme uvést osobní letadlo na krátké vzdálenosti AN 140 (Региональный пассажирский самолет Ан-140) nebo dálkové osobní letadlo IL 662M (Дальнемагистральный пассажирский самолет Ил-62М).

Námořnictvo²⁹

Podmořská plavidla

Těžká strategická ponorka projekt 941 (Тяжелый ракетный подводный крейсер стратегического назначения проекта 941) – určena k likvidaci hladinových plavidel, má dvojitý titanový trup a disponuje nukleárním pohonem, díky kterému vydrží až 100 dní v ponoru.

Univerzální jaderná ponorka projekt 971 (Многоцелевая атомная подводная лодка проекта 971) – útočná jaderná ponorka určena k ničení hladinových plavidel.

Hladinová plavidla

Těžký letadlový křižník projekt 1143.5 „Admirál loďstva Sovětského svazu Kuzněsov“ (Тяжелый авианесущий крейсер проекта 1143.5 «Адмирал Флота Советского Союза Кузнецов») – letadlová loď podporující bojovou stabilitu

²⁹ Faulkner, K.: Jane's Válečné lodě. JAN VAŠUT s. r. o., 2003, s. 34-37

raketových ponorek a napomáhající v činnosti dalším hladinovým plavidlům. Disponuje vlastním letectvem.

Torpedoborec projekt 956 Fearless (Эскадренный миноносец проекта 956 «Бесстрашный») – plavidlo využívané na likvidaci ostatních hladinových plavidel, disponuje zbraněmi protivzdušné obrany.

Námořní letectvo

Stíhací letoun SU 33 (Палубный истребитель Су-33) – stíhací letoun určený hlavně ke vzdušným soubojům, ochraně mateřských lodí či ničení hladinových a pozemních cílů.

Protiponorkový letoun A-40 – Albatros (Противолодочный самолет А-40 «Альбатрос») – letoun na vyhledávání a ničení raketových ponorek, řadí se k největším obojživelným letadlům na světě.

Pobřežní vojsko

Pobřežní mobilní dělostřelecký systém „Břeh“ (Береговой самоходный артиллерийский комплекс «Берег») – přizpůsoben jak k transportu po souši, tak k přepravě po moři.

Pobřežní taktický raketový komplet „Tvrz“ (Береговой противокорабельный оперативно-тактический ракетный комплекс «Редут») – používán k vyhledávání a ničení hladinových plavidel.

Raketové vojsko

Mezikontinentální balistická raketa UR-100NUTTCH (Межконтинентальная баллистическая ракета УР-100НУТТХ) – je jednou z největších hrozeb pro západní velmoc, jedná se o raketu třetí generace, je schopna nést až 6 bojových hlavic s doletem 10 000 km.

Silniční mobilní raketový komplex „Jars“ RS 24 (Подвижный грунтовой ракетный комплекс (ПГРК) «Ярс» с РС-24) – mobilní tříступňová raketa na pevná paliva, která je schopna nést jaderné hlavice.

Kosmické vojsko

Toto vojsko disponuje velkým počtem komunikačních a zabezpečovacích systémů od balistických mezikontinentálních raket přes radarové a komunikační systémy až po vesmírné satelitní družice. K těmto účelům využívá všemožná zařízení a systémy protivzdušné obrany pozemních a leteckých sil. Dále využívá systémy balistických raket jako raketové vojsko nebo také radarové systémy, jako např.:

Velitelský a řídicí systém „Základna Tamaň“ (Командно-измерительная система «Тамань-База») – slouží jako komunikační a řídicí systém pro řízení družic na střední vzdálenosti. Je to statický systém umístěný ve vojenských zařízeních.

Nosná raketa „Sojuz 2“ (Ракета-носитель «Союз-2») – slouží k dopravě družicových systémů na oběžnou dráhu.

Multifunkční radar „Don 2N“ (Многофункциональная радиолокационная станция «Дон-2Н») – určen ke sledování velkého množství radiolokačních signálů a k lokaci mezikontinentálních balistických střel.

Vzdušné výsadkové vojsko

Samohybné dělostřelecké vozidlo 2S9 „Nona-S“ (Самоходное артиллерийское орудие 2С9 «Нона-С») – jedná se o výsadkové provedení pásového vozidla určeného k podpoře výsadkových jednotek v týlu nepřítele.

Bojové vozidlo výsadku BMD 4 (Боевая машина десанта БМД-4) – unikátní pásové vozidlo určené k přepravě výsadkářů. Disponuje nejmodernějšími zaměřovacími systémy, protivzdušnými systémy a 100mm kanónem. Toto vozidlo je přizpůsobeno ke shozu na padáku.

4.5. Reformy Ozbrojených sil RF³⁰

Už od rozpadu Sovětského svazu byla hlavním cílem reformy ozbrojených sil redukce počtu vojáků. Na počátku existence Ruské federace měly ozbrojené složky ve svých řadách 2 900 000 vojáků. V roce 2008 počet sloužících vojáků klesl na 1 200 000. Snižování počtu vojáků však stále ještě nekončilo. Během následujících čtyř let odešlo dalších 200 000 osob.

Společně s vojáky ubylo také mnoho vojenských útvarů (viz Tab. 3.1).

Zařazení vojenského útvaru	Počet útvarů v roce 2008	Počet útvarů v roce 2012
Pozemní síly	1 890	172
Vzdušné síly	340	180
Vojenské námořnictvo	240	123
Raketové vojsko	12	8
Kosmické vojsko	7	6
Vzdušné výsadkové vojsko	6	5

Tab. 3.1: Snižování počtu vojenských útvarů

Významnou změnou byl přechod z dřívější struktury ozbrojených sil na novou. Před začátkem reformy existovalo několik vojenských okruhů, které měly své armády. Tyto armády se dělily na jednotlivé divize. Divize byly tvořeny brigádami, ty se následně členily na pluky, prapory a roty. Problém byl v tom, že na dnešním moderním bojišti je skoro nemožné nasadit tak velké uskupení jednotek jako je divize.³¹ Proto byly v rámci reformy divize zrušeny, stejně tak přestaly být využívány pluky. Nový systém zavedl čtyři vojenské okruhy (SSV), které mají svá operační velitelství. Pod ně spadají brigády, které se skládají už jen z praporů a rot. Při nasazení v lokálních konfliktech je brigáda mnohem lépe říditelný prvek než divize, jelikož v brigádě se manévruje s mnohem menším počtem osob.³² Díky tomu je využívání brigády mnohem rychlejší, přesnější a tím daleko efektivnější.

³⁰ Časopis ATM – čl. Reorganizace velení v ozbrojených silách RF. Aeromedia, a.s., ročník 43, číslo 6/2011, s. 8-11

³¹ Pozn.: Pod divizi spadalo 8 000 až 14 000 osob.

³² Pozn.: V brigádě se nachází 4 000 – 6 500 osob.

Výrazné zlepšení nastalo v organizaci velení. Dříve trvalo poměrně dlouhou dobu, než nařízení prošlo všemi příslušnými orgány a dostalo se k cílové jednotce. Např. rozkaz od vrchního velitele musel projít až přes 11 stupňů řídicích jednotek, než dosáhl daného útvaru. Nyní se struktura skládá pouze z vojenského okruhu, operačního velitelství a brigády. Komunikace tak může probíhat mnohem rychleji. Zároveň velitelé získali mnohem větší pravomoc v rozhodování. Mohou si sami určovat, jakou výstroj a techniku je potřeba zakoupit, je také pouze v jejich režii, jak se zachovat v případě vzniku vojenského konfliktu. Samozřejmě se jednotlivým velitelům na základě všech nových kompetencí velmi zvýšila jejich zodpovědnost.

Pro funkcionáře na nejvyšších velitelských postech nastane ještě jedna zásadní změna. Již nebudou řídit pouze pozemní vojska, ale budou velet i námořním a vzdušným silám. Také budou moci čerpat z informací, které zajišťuje kosmické vojsko, budou využívat nejmodernější vybavení a budou se seznamovat s novými systémy vedení operací.

Jedním z mnoha dalších cílů Ruské federace je postupná profesionalizace armády. A proto se v souvislosti s rozsáhlou vojenskou reformou posledních let zvyšuje množství profesionálních vojáků, jejichž služba je dána na smluvním základě.

Probíhající reformy ozbrojených sil dosahují nevídaného rozsahu. V podstatě se dá říci, že vzniká zcela nová ruská armáda. Provedení některých plánů sice zatím nebylo možné, ale i přesto se mnohá předsevzetí již zrealizovala. Proběhla kompletní přestavba v organizační struktuře, zdokonalil se systém velení, zvýšila se úroveň vojenského vzdělávání i výcviků, stoupla kvalita vybavení. Zároveň také došlo k redukci počtu příslušníků ozbrojených sil. Největšího pokroku dosáhla modernizace v letech 2008 až 2009, kdy byly provedeny nejrozsáhlejší organizační změny, které v posledních 60 letech neměly obdoby.

5. Závěr

Jako každá moderní země, tak i Rusko se snaží maximalizovat svoje bezpečí a předcházet situacím, kdy není schopno čelit potencionálním hrozbám. Jedno staré přísloví říká: „Raději armádu mít a nepotřebovat ji, než ji nemít a potřebovat ji.“ A tím se řídí i Ruská federace, která se snaží udržet své ozbrojené síly v neustálém obranyschopném stavu.

Cílem této diplomové práce bylo podat základní přehled o Ozbrojených silách RF. V úvodní části jsme objasnili okolnosti rozpadu Sovětského svazu, protože tato skutečnost měla velký vliv nejenom na vývoj hospodářství, ale i na ozbrojené síly. Armáda se nacházela v beznadějně situaci - hospodářská krize byla důvodem pro snižování vojenského rozpočtu, armáda se potýkala s velkým nadbytkem velitelů, stále častějším úkazem byla nekázeň, šikana a dezerce. Potřebné reformy nepřicházely, docházelo pouze k přesunům vojsk ze zahraničí a k prudkému poklesu početního stavu. K tomu všemu musely ozbrojené síly čelit nečekaným komplikacím během války v Čečensku. Výhledy na zlepšení stále nepřicházely, veškeré počáteční snahy o nápravu ztroskotaly. Dřívější věhlas byl ztracen. Teprve na přelomu 20.-21. století se začaly rýsovat plány, které by mohly dosáhnout úspěchu. Byly přijaty reformy nebývalého rozsahu, díky kterým byly v následujících letech uskutečněny rozsáhlé změny.

Po rozpadu Sovětského svazu se musela znovu budovat nezávislost ruského státu. Další nutností bylo obnovení systému národní bezpečnosti. Byly přijaty patřičné zákony a vyhlášky vymezující strategické cíle a opatření, pomocí kterých se má dosáhnout optimálního rozvoje v systému zabezpečování.

Pro nově založený stát bylo také nesmírně důležité věnovat dostatek času na upevňování mezinárodních vztahů. Ruská federace přijala členství v mnoha mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních, v některých organizacích pouze navázala na činnost Sovětského svazu. Díky rozvíjení zahraniční spolupráce může Rusko lépe prosazovat své zájmy.

Také bylo nutné definovat hlavní potencionální bezpečnostní rizika a hrozby, kterým by mohla Ruská federace čelit. Díky vymezení těchto rizik a hrozeb se ozbrojené síly mohou lépe připravit na různé situace, které mohou kdykoliv nastat.

Struktura nebyla dostatečně vyhovující, proto proběhla celková reorganizace ozbrojených složek. Byly vytvořeny nové vojenské okruhy, zrušily se divize a pluky a došlo k úpravám v systému velení. Za dobu probíhajících reforem bylo dosaženo

výrazného zlepšení v oblasti vojenského vzdělávání a výcviků a také stoupla kvalita vybavení.

Ozbrojené síly procházely nelehkým obdobím, během kterého musely překonat mnoho překážek. Bylo nutné, aby se vyrovnaly s výrazným snižováním počtu sloužících vojáků. Přijmout tuto rapidní změnu nebylo lehké, masové propouštění rozvracelo morálku mezi vojáky. Mezi další problémy, které bohužel přetrvávají i v současné době, patří stále se rozšiřující dezerce a šikana.

Vojenská reforma probíhající v Ruské federaci nemá ve světě obdoby. Tato reforma není jednorázovou záležitostí. Jedná se o dlouhodobý proces, na jehož konci budou vytvořeny síly disponující schopnostmi srovnatelnými s nejmodernějšími armádami světa.

6. Резюме

Уже в давние времена для каждого сообщества являлось очень важным располагать военной силой. К основным приоритетам принадлежала защита своих собственных интересов, территории и населения. В случае возникновения разногласий происходили вооруженные конфликты. Предотвратить данные конфликты не всегда являлось возможным, это неотъемлемая часть нашей истории. Поэтому для любого современного государства необходимо также обладать сильной армией, которая сможет эффективно выполнять свои задачи.

Россия является одной из великих держав, имеющая в мировом масштабе значительное влияние. Армия в этой стране всегда занимала важное место. К армии относились с уважением как в России, так и за рубежом.

В 80 годах 20 века обстановка в СССР была накаленной. Советский Союз боролся с экономическим кризисом, появлялись новые политические и социальные проблемы. Начался период перестройки и гласности. Были реализованы политические реформы а также реорганизация армии. Михаил Горбачев стремился спасти это огромное государство от краха, но перестройка не достигла ожидаемого успеха. Некоторые из Союзных Республик желали независимости. Возникали национальные волнения, происходили сотысячные демонстрации, даже начались насильственные столкновения. Коммунистическая партия уже не занимала привилегированное место, очень популярной стала демократическая партия. К демократам принадлежал Борис Ельцин, влияние которого постоянно росло. В июне 1991 года он был избран президентом Российской Советской Федеративной Социалистической Республики (РСФСР). Однако существенных изменений не произошло. В августе 1991 года консерватор попытались произвести переворот, чтобы препятствовать демократическим изменениям, но данная акция протеста не удалась. После этого события была отменена Коммунистическая партия Советского Союза. 8 декабря был принято решение о создании Содружества Независимых Государств. 26 декабря было подписано Беловежское соглашение. Советский Союз прекратил свое существование.

Распад Советского Союза вызвал много изменений. Это событие также повлекло за собой большие изменения также в армии. Новообразованные Вооруженные Силы Российской Федерации находились в отчаянном положении. Экономический кризис стал причиной сокращения военного бюджета. Необходимо было решить проблему избытка командующих. Чаше появлялась недисциплинированность, дедовщина и дезертирство. Нужные реформы не проводились, число военнослужащих резко сокращалось, войска только передвигались из-за рубежа. Также Вооруженные Силы сталкивались с неожиданными осложнениями во время войны в Чечне. В 1999 году президентские выборы выиграл Владимир Путин. Вскоре после его избрания начали готовиться масштабные реформы Вооруженных Сил.

После возникновения Российской Федерации надо было обеспечить свободу и независимость суверенного государства. Следующей необходимостью являлось восстановление системы национальной безопасности. Были приняты надлежащие законы, определяющие стратегические цели и меры, посредством которых можно было достичь оптимального развития системы обеспечения.

Для новообразованного государства было также очень важно уделить достаточное внимание укреплению международных отношений. Российская Федерация стала членом различных международных организаций и региональных группировок, в некоторых организациях она продолжила деятельность Советского Союза. Намного эффективнее осуществлять свои намерения коллективно, чем индивидуально, поэтому благодаря различным объединениям государствам легче защищать их общие интересы и добиваться своих целей.

Россия состоит в ряде международных организаций, например:

- ООН (Организация Объединенных Наций),
- СНГ (Содружество Независимых Государств),
- G8 (Большая Восьмерка),
- G20 (Большая Двадцатка),
- ОДКБ (Организация Договора о Коллективной Безопасности),
- ШОС (Шанхайская Организация Сотрудничества),
- ВТО (Всемирная Торговая Организация).

Россия является членом многих других организаций и групп, а также сотрудничает с Североатлантическим Альянсом (НАТО) и Европейским Союзом.

Дальше необходимо было определить основные потенциальные военные опасности и угрозы, которым Российская Федерация должна была противостоять. Благодаря определению этих опасностей и угроз Вооруженные Силы могут лучше подготовиться к различным ситуациям, которые могут наступить в любой момент. Военная Доктрина РФ делит опасности на две основные группы, а именно на внешние и внутренние угрозы.

Среди основных внешних военных угроз находятся, например: расширение НАТО, приближение военных инфраструктур стран-членов НАТО к границам РФ, создание или развертывание систем стратегической противоракетной обороны, ядерное оружие, милитаризация космического пространства, территориальные претензии к РФ, оружие массового поражения, вооруженные конфликты на территориях сопредельных с РФ, нарушение международных договоренностей, международный терроризм, резкое обострение военно-политического положения или международной обстановки, мобилизация отдельных государств.

К основным внутренним военным угрозам относятся, например: попытки изменения конституционного строя РФ, подрыв суверенитета, нарушение территориальной целостности РФ, создание незаконных вооруженных группировок.

Вооруженные Силы РФ готовы непрерывно производить комплекс мероприятий, для которых они были созданы. Этот комплекс включает в себя, прежде всего, защиту Российской Федерации от внешних атак и выполнение задач, которые возникают на основе международных договоров. Дальнейшее применение Вооруженные Силы находят в обеспечении внутреннего порядка и безопасности. Функции, меняются в зависимости от конкретной ситуации, поэтому их можно разделить на три группы:

- функции в мирное время,
- функции во время непосредственной угрозы,

- функции во время войны.

Еще в первом десятилетии 21 века Вооруженные Силы были разделены на шесть военных округов, четыре флота и одну Каспийскую флотилию. Структура не была достаточно удовлетворительной, поэтому произошла полная реорганизация. В 2010 году была принята реформа, которая изменила территориальное деление. Были созданы четыре новых оперативно-стратегических командования:

- Западный военный округ со штабом в Санкт-Петербурге,
- Центральный военный округ со штабом в Екатеринбурге,
- Южный военный округ со штабом в Ростове на Дону,
- Восточный военный округ со штабом в Хабаровске.

Командование каждой группы должно вести оборону в данной области, руководить подготовкой или обеспечить необходимые мероприятия в случае стихийных бедствий.

Вооруженные Силы РФ также делятся в зависимости от рода войск. В состав входят следующие рода: Сухопутные войска, Военно-воздушные Силы, Военно-морской Флот, Ракетные войска стратегического назначения, Войска воздушно-космической обороны и Воздушно-десантные Войска.

Как в других армиях, так и в России каждый солдат имеет свое воинское звание, которое определяет должность и сферу компетенция отдельных солдат. После возникновения РФ была сохранена система воинских званий Советского Союза. В 1994 году были приняты только незначительные изменения на более высоких позициях. Настоящие воинские звания установлены Федеральным Законом "О воинской обязанности и военной службе", который вступил в силу с 1 января 2010 года. В Вооруженных Силах РФ используются два вида званий. В первой категории находятся Сухопутные войска, Военно-воздушные силы, Ракетные войска стратегического назначения, Войска Воздушно-космической обороны и Воздушно-десантные войска. Вторая группа воинских званий предназначена для Военно-морского флота. К званию офицера, который находится в запасе или уже ушел в отставку, добавляется приставка "запаса" или "в отставке" – например майор запаса, капитан в отставке.

Конец существования СССР оказал влияние также на воинскую обязанность. С течением времени она подверглась ряду изменений, но она существует в России до сегодняшних дней. Отмен воинской обязанности не планируется. Срок службы по призыву сейчас составляет 12 месяцев. В 2004 году был принят закон об альтернативной гражданской службе. Также возможно поступить на службу по контракту. Военнослужащие по контракту – это профессионалы, т.н. «контрактники».

Русские вооруженные силы имеют невероятно большое количество видов техники и оружия. В настоящее время в их распоряжении имеются различные виды танков, боевых машин, гаубиц, ракетных комплексов, минометов, пистолетов, пулеметов, истребителей, вертолетов, крейсеров и др. Оборудование специфично для каждого отряда в зависимости от его специализации. За период проводимых реформ качество оборудования значительно повысилось.

Главной целью уже с самого начала реформирования Вооруженных Сил являлось сокращение числа солдат. В начале существования Российской Федерации Вооруженные Силы имели в своих рядах 2 900 000 солдат. В настоящее время число военнослужащих сократилось до 1 000 000. Также убыло много воинских частей, были отменены дивизии и полки. Однако улучшилась система командования, военное образование и подготовка.

Текущие реформы Вооруженных Сил имеют невиданные масштабы. В сущности можно сказать, что возникает абсолютно новая русская армия. Хотя некоторые из планов до сих пор не удалось реализовать, но многие из замыслов уже были осуществлены. Наибольшего прогресса модернизация достигла в 2008-2009 годах, когда были проведены самые обширные изменения за последние 60 лет. Эта реформа не быстро осуществима. Это долгосрочный процесс, в конце которого будут созданы Вооруженные Силы, обладающие способностями сопоставимыми с наилучшими армиями мира.

О Вооруженных Силах Российской Федерации можно написать много. Проблематика, связанная с их деятельностью, весьма обширна, поэтому целью данной работы являлось не подробное ознакомление со всеми областями, а

передача общего представления о Вооруженных Силах Российской Федерации, которое бы могло помочь углубить наши знания об этой стране.

7. Seznam použité literatury a zdrojů

Encyklopedie a slovníky

1. Autorský kolektiv: Nové universum – Všeobecná encyklopedie. Euromedia Group, 2003. ISBN 80-242-1069-X.
2. Kratochvíl, P.: Encyklopedie mezinárodních vztahů. Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-469-4.

Odborná literatura

1. Časopis ATM – čl. Reorganizace velení v ozbrojených silách RF. Aeromedia, a.s., ročník 43, číslo 6/2011, s. 8-11. ISSN 1802-4823.
2. Faulkner, K.: Jane's Válečné lodě. JAN VAŠUT s. r. o., 2003, s. 34-37. ISBN 80-7236-080-9.
3. Feltham, R. G.: Příručka diplomata. SLON, 2003, s. 84-166. ISBN 80-86429-13-X.
4. Fozikoš, A.; Reiterová, T.: Realie rusky mluvících zemí. Fraus, 1998, s. 25-42. ISBN 80-85784-76-9.
5. Hermanová, M.: Vojenský slang v současné ruštině a češtině. Magisterská diplomová práce, 2011, s. 9-11.
6. Hogg, I.: Moderní ruční palné zbraně. NAŠE VOJSKO, 2005, s. 142-145. ISBN 80-206-0771-4.
7. Jackson, R.: Moderní vojenská letadla. OTTOVO NAKLADATELSTVÍ s. r. o., 2006, s. 274-313. ISBN 80-7360-190-7.
8. Kolektiv autorů: Doktríny mocností a nejdůležitějších aliancí na počátku 21. století. Professional Publishing, 2011 – Gavlas P.: Vojenské doktríny SSSR a Ruské federace, str. 69. ISBN 978-80-7431-054-6.
9. Syruček, M.: Je třeba se bát Ruska? Nakladatelství Epoque, 2011, s. 215. ISBN 978-80-7425-118-4.
10. Švankmajer, M.: Dějiny Ruska. NLN, 2008, s. 463-550. ISBN 80-7106-128-X.
11. Военная доктрина Российской Федерации – 5 февраля 2010 года.
12. Стратегия национальной безопасности Российской Федерации до 2020 года – 12 мая 2009.

13. Федеральный Закон "О воинской обязанности и военной службе" – 1 января 2010 года.

Internetové zdroje

1. „Civilkáře“ bude řídit také armáda (čl. online) - <http://hn.ihned.cz/c1-13157930-civilkare-bude-ridit-take-armada>
2. Musil P.: Ruské ozbrojené síly, jejich minulost, budoucnost a mocenské postavení (čl. online) - <http://www.amo.cz/publikace/ruske-ozbrojene-sily.html>
3. Rozpad Sovětského svazu (pořad ČT24 online) - <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10101491767-rozpad-sovetskeho-svazu/211411034000208/>
4. Ruští branci se vyhýbají odvodu, armáda chytá dezertéry (čl. online) - www.tyden.cz/rubriky/zahranici/rusko-a-okoli
5. Sovětský svaz v éře Michaila Gorbačova (čl. online) - http://www.totalita.cz/vysvetlivky/sss_r_gorb.php
6. WTO membership rises to 157 with the entry of Russia and Vanuatu (čl. online) - http://www.wto.org/english/news_e/pres12_e/pr671_e.htm
7. Виды ВС РФ: Министерство обороны Российской Федерации (čl. online) - <http://structure.mil.ru/structure/forces/type.htm>
8. Задачи ВС РФ: Министерство обороны Российской Федерации (čl. online) - <http://structure.mil.ru/mission/tasks.htm>

Ostatní zdroje

1. Autentický rozhovor s rtm. Miroslavem Kubínem, ze dne 22. 9. 2012

8. Пřílohy

Rusko-český slovník

авиация	letectvo
автомат	samopal
адмирал	admirál
адмирал флота	admirál flotily
атомная подводная лодка	jaderná ponorka
береговые войска	pobřežní jednotky
береговые ракетно-артиллерийские войска	pobřežní raketové a dělostřelecké jednotky
Большая Восьмерка	G8
Большая Двадцатка	G20
бронированная патрульная машина	obrněný hlídkovací vůz
вице-адмирал	viceadmirál
военно-воздушные силы	vzdušné síly
военно-морской флот	vojenské námořnictvo
военный округ	vojenský okruh
воздушно-десантные войска	vzdušné výsadkové vojsko
воинская обязанность	branná povinnost
войска воздушно-космической обороны	kosmické vojsko
войска противовоздушной обороны	protivzdušná obrana
войска радиационной, химической и биологической защиты	jednotky radioaktivní, chemické a biologické ochrany
войска связи	speciální jednotky
ВТО – Всемирная Торговая Организация	WTO - Světová obchodní organizace
высшие офицеры	generálové, admirálové
генерал армии	armádní generál

генерал-лейтенант	generálporučík
генерал-майор	generálmajor
генерал-полковник	generálplukovník
главный корабельный старшина	hlavní lodní poddůstojník
главный старшина	hlavní poddůstojník
гранатомет	granátomet
ЕС - Европейский союз	EU - Evropská unie
ефрейтор	svobodník
зенитные ракетные войска	vojska protiletadlové raketové obrany
инженерные войска	inženýrské jednotky
истребитель	stíhací letoun
капитан	kapitán
капитан 1 ранга	kapitán 1. kategorie
капитан-лейтенант	kapitán poručík
контр-адмирал	kontraadmirál
легкий многоцелевой вертолет	lehký víceúčelový vrtulník
лейтенант	poručík
майор	major
матросы	námořníci
межконтинентальная баллистическая ракета	mezikontinentální balistická raketa
миномет	minomet
младшие офицеры	nižší důstojníci
младший лейтенант	podporučík
младший сержант	desátník
морская авиация	námořní letectvo
морская пехота	námořní pěchota
мотострелковые войска	motostřelecké jednotky

надводные силы	flotila hladinových vojenských plavidel
НАТО - Северо-Атлантический Альянс	NATO - Severoatlantická aliance
ОДКБ – Организация Договора о Коллективной Безопасности	OSKB - Organizace smlouvy o kolektivní bezpečnosti
ООН – Организация Объединенных Наций	OSN - Organizace spojených národů
пассажирский самолет	osobní letadlo
пистолет	pistole
подводные силы	flotila podmořských plavidel
подполковник	podplukovník
полковник	plukovník
пулемет	kulomet
радиотехнические войска	radiolokační jednotky
разведывательные соединения и воинские части	průzkumné jednotky a oddíly
ракетные войска и артиллерия	raketové vojsko a dělostřelectvo
ракетные войска стратегического назначения	strategické raketové síly
рядовой	vojín
самоходная гаубица	samohybná houfnice
сержант	četař
сержанты и старшины	poddůstojníci a praporčíci
снайперская винтовка	odstřelovací puška
СНГ – Содружество Независимых Государств	SNS - Společenství nezávislých států
солдаты	mužstvo
специальные войска	speciální jednotky
старшие офицеры	vyšší důstojníci
старший лейтенант	nadporučík

старший матрос	starší námořník
старший сержант	rotný
старшина	praporčík
старшина 2 статьи	poddůstojník 2. třídy
сухопутные войска	pozemní síly
танк	tank
Танковые войска	tanková vojska
тяжелый механизированный мост	těžký mechanizovaný most
ШОС – Шанхайская Организация Сотрудничества	ŠOS - Šanghajská organizace spolupráce